

Broj: 1040501-603/20-4112
Podgorica, 8. septembar 2020. godine

DIREKTORI/DIREKTORICE OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA

Uvaženi direktore/Uvažena direktorice,

Shodno trenutnoj epidemiološkoj situaciji u Crnoj Gori i *Preporukama za zaštitu zdravlja učenika i zaposlenih u osnovnim i srednjim školama tokom trajanja pandemije COVID-19* koje je Institut za javno zdravlje dostavio Ministarstvu prosvjete 24. avgusta 2020. godine, školska 2020/2021. godina će početi 1. oktobra 2020. godine.

NAČIN ORGANIZACIJE OBRAZOVNO-VASPITNOG PROCESA I PREPORUKE ZA REALIZACIJU NASTAVE

- Učenici I, II, III, IV, V i VI razreda osnovne škole nastavu će pohađati u školama.
- Učenici VII, VIII i IX razreda osnovne škole nastavu će pratiti online.
- Učenici I razreda srednje škole (gimnazije i stručne škole) nastavu će pohađati u školama.
- Učenici II, III i IV razreda srednje škole (gimnazije i stručne škole) nastavu će pratiti online.

Ministarstvo prosvjete je, u cilju ostvarivanja prava na obrazovanje i u duhu brige za učenike, shodno preporukama Instituta i relevantnim pedagoškim preporukama i iskustvima, ovakvim načinom organizovanja obrazovno-vaspitnog rada pokazalo odgovornost prije svega prema zdravlju djece, koje nam svima mora biti apsolutni prioritet, ali i prema potrebi stvaranja preduslova za kontinuitet učenja.

Ovo podrazumijeva za učenike, koji nastavu prate online, mogućnost individualne i grupne stručne podrške i konsultacija u školi sa predmetnim nastavnicima u vezi sa nastavnim sadržajima, aktivnostima i svim pitanjima u cilju ostvarivanja najboljih rezultata u usvajanju nastavnog gradiva i postizanju ishoda učenja. Svaka škola treba da sačini raspored konsultacija, koje se, po pravilu, obavljaju jednom u petnaest dana, u skladu sa preporukama Instituta za javno zdravlje. Raspored konsultacija treba da bude dostupan učenicima i roditeljima.

Emitovanje obrazovnih sadržaja na TV kanalima

Slijedeći dobra iskustva iz prethodne školske godine, Ministarstvo prosvjete pod sloganom #UčiDoma, nezavisno od toga što će učenici nižih razreda nastavu pohađati u samoj školi, nastavlja sa realizacijom nastave na daljinu od 1. oktobra

2020. godine, kao dodatni vid porške svim učenicima, nezavisno od toga da li prate nastavu u školi ili ne.

Prioritetni sadržaji za osnovne i srednje škole emitovaće se na kanalima TVCG 2 i MNE SPORT po programskoj šemi koja će biti objavljena na posebno izrađenom web sajtu www.ucidoma.me, kao i na portalu za nastavnike www.skolskiportal.edu.me, internet stranici Ministarstva prosvjete, društvenim mrežama i TV kanalima. Za učenike koji prate nastavu na albanskom jeziku, prioritetni sadržaji će biti emitovani na kanalima TV Teuta i TV Boin.

Sadržaji koji se emituju na TV kanalima biće objavljeni i na YouTube kanalu #UčiDoma https://www.youtube.com/channel/UC07wVCV2n_Zpg3WFb9_9vew i na portalu www.ucidoma.me razvrstani po nivoima obrazovanja, nastavnim predmetima i razredima.

Neophodno je da nastavnici, učenici i njihovi roditelji budu obaviješteni da će se dio nastavnih sadržaja emitovati putem TV kanala po utvrđenoj programskoj šemi.

Upotreba e-platformi

Direktor/direktorica škole je dužan da pripremi plan škole za realizaciju i praćenje nastave na daljinu, kako bi se obezbijedila uključenost učenika i nastavnika. Škole su u obavezi da uz pomoć resursa koje imaju na raspolaganju osmisle adekvatan način za realizaciju sadržaja nastavnih predmeta i modula, u skladu sa obrazovnim programom.

Za komunikaciju sa učenicima nastavnici mogu da koriste Microsoft 365 (Office 365) paket programa koji je dostupan svim školama. Ovaj paket nudi mogućnosti dijeljenja materijala, pripreme kvizova, video ili audio poziva i sl.

Rad škole treba organizovati tako da se redovne aktivnosti i procesi mogu uspješno realizovati putem digitalnog sistema za učenje koji je funkcionalan, bezbjedan i podsticajan za komunikaciju i učenje na daljinu.

Preporučuje se nastavnicima da nastavne materijale koje smatraju korisnim proslijede ICT koordinatorima radi objavljivanja na Portalu za nastavnike (www.skolskiportal.edu.me), a koji će biti preuzeti i na platformi www.ucidoma.me. Neophodno je da, prije objavljivanja, nastavni materijali budu usaglašeni na nivou aktiva nastavnika.

Usklađivanje školskih obaveza i obezbjeđivanje potpune dostupnosti obrazovanja

Direktori/direktorice škole su u obavezi da u potpunosti obezbijede poštovanje svih propisanih mjera u cilju prevencije obolijevanja od koronavirusa. Oni koordiniraju radom ustanove i odgovorni su za realizaciju obrazovno-vaspitnog procesa.

Predmetni nastavnici će učenicima kontinuirano prosljeđivati nastavne sadržaje, domaće zadatke, prezentacije, eseje i sl. i pratiti njihov rad. Neophodno je da nastavnici na nivou odjeljenskih vijeća vode računa o opterećenosti učenika, a odjeljenske starješine kontinuirano i blagovremeno obavještavaju roditelje i učenike o aktuelnoj situaciji i eventualnim promjenama organizacije obrazovno-vaspitnog rada.

Škole su takođe dužne da svim učenicima, koji zbog socio-ekonomskog statusa ili drugih razloga nemaju mogućnost korišćenja navedenih oblika

komunikacije, pruže alternativni vid podrške u učenju (dostavljenjem radnih listova, zadataka za vježbanje i drugih didaktičkih materijala) vodeći računa o svim preporukama koje se odnose na prevenciju i sprečavanje epidemije.

Organizacija praktične nastave za učenike stručnih škola

Učenici stručnih škola svih razreda vježbe realizuju u školi, a praktičnu nastavu u školi ili kod poslodavca, uz poštovanje mjera koje se odnose na prevenciju i sprečavanje epidemije.

Za realizaciju vježbi i praktične nastave u školi, škola treba da za svaku specijalizovanu učionicu, laboratoriju ili radionicu pripremi protokol korišćenja prostora i opreme.

Škola treba da utvrdi postojanje uslova za organizaciju i realizaciju praktične nastave kod poslodavca. U saradnji sa poslodavcem, škola treba da pripremi uputstva za realizaciju praktične nastave u određenoj stručnoj oblasti, kako bi se obezbijedilo poštovanje propisanih mjera u prevenciji oboljevanja od koronavirusa.

Praćenje postignuća i ocjenjivanje učenika koji prate nastavu na daljinu

Nastavnici su dužni da putem domaćih zadataka, eseja, prezentacija, projektnih zadataka i slično redovno prate, provjeravaju, vrednuju i evidentiraju, postignuća učenika, u skladu s uslovima u kojima se odvija nastava na daljinu.

Provjera znanja, izrada testova, kontrolnih i pisanih zadataka realizovaće se isključivo u školi u skladu sa svim preporukama koje se odnose na prevenciju i sprečavanje epidemije. Škola je u obavezi da učenike koji nastavu prate online blagovremeno obavijesti o rasporedu, datumu i vremenu provjere znanja iz određenih nastavnih predmeta i modula.

Učenici sa posebnim obrazovnim potrebama

Za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama povratak u školu i dalji nastavni proces treba uskladiti prema njihovim potrebama i karakteristikama, postignutom napretku i sl. U tu svrhu pripremljen je instrument za procjenu aktuelnog razvojnog i akademskog statusa djece s posebnim obrazovnim potrebama koji je podijeljen ustanovama i dostupan je na Školskom portalu. Na osnovu toga treba planirati i realizovati rad s djetetom i učiniti sastavnim dijelom IROP-a.

Nastavnici treba da prilagode i obavezno pripreme individualizovani radni, nastavni materijal u skladu sa razvojnim potrebama djeteta. Koristiti pomagala, aplikacije, audio, vizuelna, taktilna sredstva koja će olakšati djetetu dalji razvoj i učenje. Materijale uvijek treba činiti dostupnim roditeljima u formi i na način koji odgovara djetetu.

PREPORUKE ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA UČENIKA I ZAPOSLENIH U OSNOVnim I SREDnjIM ŠKOLAMA TOKOM TRAJANJA PANDEMIJE COVID-19

Edukacija o načinima i značaju prevencije COVID-19 u školskoj sredini

Prvog dana školske godine informisati učenike o načinima i značaju prevencije COVID-19 u školskoj sredini, načinu rada i pravilima kojih se moraju pridržavati.

Mjere smanjenja rizika unosa novog korona virusa u školsku sredinu

Učenici, nastavno i drugo zaposleno osoblje ne dolaze u školu ukoliko imaju akutne zdravstvene tegobe (npr. simptomi akutne respiratorne ili crijevne infekcije; povišena tjelesna temperatura, gubitak čula mirisa i/ili ukusa i sl.)

Obaveza roditelja je da provjere tjelesnu temperaturu svojoj djeci pred polazak u školu (ukoliko je temperatura veća od 37,2° C, dijete ne voditi u školu).

Nastavno i nenastavno školsko osoblje ima obavezu da provjeri sopstvenu tjelesnu temperaturu pred polazak u školu.

U školu ne mogu da idu lica kojima je izdato rješenje o stavljanju u kućni/institucionalni karantin (za lica iz kontakta) ili mjera kućne izolacije (za inficirana/oboljela lica).

Osobe koje dovode djecu u školu ne ulaze u školu već djecu prate do ulaza u školsku zgradu ili do kapije školskog dvorišta gdje djecu mlađeg uzrasta i preuzima dežurni nastavnik, sprovodi do mjesta gdje su ostali učenici.

U osnovnoj školi na ulasku u objekat preporučuje se izvršiti mjerjenje tjelesne temperature učenika sa beskontaktnim termometrom, ukoliko broj učenika nije toliko da bi značajno produžio vrijeme ulaska u školu i/ili doveo do gužvi na ulasku u školu.

Dužina trajanja nastave

U trenutnim epidemiološkim okolnostima, u cilju smanjenja mogućeg rizika za širenje infekcije i okolnosti pod kojima se preporučuje obavljanje nastave (nošenje maski), trajanja časa je 30 minuta i broja časova u toku dana za učenike osnovne škole je najviše 4 časa, a za učenike srednje škole najviše 6 časova, u skladu sa rasporedom časova.

S obzirom na dužinu trajanja nastave, a u cilju izbjegavanja stvaranja gužvi tokom odmora, sugeriše se da učenici ne napuštaju učionice tokom cijelog trajanja nastave u školi, osim odlaska u toalet radi obavljanja fizioloških potreba.

Stručne škole vježbe organizuju u školi, praktičnu nastavu organizuju u školi ili kod poslodavaca na način da se obezbijedi održavanje pravila u održavanju fizičke distance, nošenja maski i mogućnosti održavanja lične higijene koja su navedena u dijelu teksta koji slijedi.

Nošenje maski

Školsko nastavno i nenastavno osoblje, i učenici u školu dolaze sa maskama na licu, koje nose sve vrijeme boravka u školi, kao i nakon napuštanja školskog objekta. Preporučuje se da učenik pored maske sa kojom dolazi u školu sa sobom ima još najmanje dvije maske u rezervi za slučaj da ima potrebu da ih promijeni, kao i posebnu kesu za odlaganje korišćenih maski (posebno ako su to platnene maske koje će vratiti kući radi pranja i ponovnog korišćenja).

Uprava škole je odgovorna da obezbijedi nadzor nad nošenjem maski i održavanju propisane fizičke distance u školi i školskom dvorištu prilikom dolaska u školu, boravka u školi i njenog napuštanja nakon održane nastave.

Tokom boravka u školi moguće je da se koristi bilo koja maska (hirurška, platnena, N95), ali ona treba da se koristi na ispravan način tako da pokriva nos i usta.

Za nastavnike razredne nastave koji po prirodi posla ostvaruju bliži kontakt sa učenicima, preporučeno je da pored maski nose i vizir. Nošenje vizira, iako nije adekvatna zamjena za masku, preporučuje se kao pojačana mjera zaštite licima koja imaju značajna komorbiditetna stanja ili nastavnom osoblju i učenicima koji iz medicinskih razloga ne tolerišu nošenje maski (u tom slučaju takva lica treba da vode posebnu pažnju da ne prilaze drugim osobama na razdaljinu kraću od 2 metra).

Masku je dozvoljeno skinuti samo za vrijeme konzumiranja hrane/sokova/vode (vidjeti dio koji se odnosi na ishranu učenika).

Za učenike koji iz medicinskih razloga ne mogu da tolerišu nošenje bilo maske bilo vizira, mogućnost zaštite i način edukacije će se razmatrati pojedinačno za svaki slučaj u konsultaciji sa roditeljima, izabranim doktorom i drugim ljekarima specijalistima koji prate zdravlje učenika.

Održavanje fizičke distance

Neophodno je održavati fizičku distancu sa drugim osobama od najmanje 2 metra tokom boravka u prostorijama škole kao i u školskom dvorištu prilikom dolaska u školu i napuštanja škole nakon održane nastave. Preporučuje se da uprave škola u školskom dvorištu, na prikladan način označe propisanu fizičku distancu koja se mora održavati.

Broj učenika u učionici se određuje prema veličini (kvadraturi) učionice, a u skladu sa kriterijumom da se svakom učeniku treba obezbjediti 4 m^2 prostora, 6 m^2 za nastavnika i najmanje 2,5 m udaljenosti od table do prednje ivice prvih klupa u kojima sjede učenici. Dodatni kriterijum je da u učionici u isto vrijeme ne smije biti više od 15 učenika.

Ukoliko je broj učenika u odjeljenju veći od 15, učenici će biti podijeljeni u dvije grupe. Direktor škole može odlučiti da se, ukoliko u školi postoje prostorni kapaciteti i uz poštovanje higijenskih i opštih preporuka za u prevenciji oboljevanja od koronavirusa, nastava može realizovati i sa većim brojem učenika, o čemu treba da obavijesti Ministarstvo.

U jednoj školskoj klupi smije da sjedi samo jedan učenik.

Preporučuje se da učenici ne mijenjaju učionice odnosno da se cijelokupna dnevna nastava za jedan razred odvija u istoj učionici.

Razmotriti mogućnost organizacije blok časova (npr. učenici jednog razreda imaju u toku dana samo nastavu matematike), čime bi se smanjilo i kretanje nastavnog osoblja, redukovala potreba razmjene odjeljenjskih knjiga između nastavnog osoblja i obezbijedio konstantan nadzor nad ponašanjem učenika tokom boravka u prostorijama škole.

S obzirom na predviđenu dužinu boravka u školama od najviše 2,5 sata za učenike osnovne i 3,5 sata za učenike srednje škole u skladu sa rasporedom časova, preporučuje se da učenici ne napuštaju učionice za vrijeme malih i velikog odmora kako ne bi došlo do miješanja učenika i ostvarivanja velikog broja nekontrolisanih kontakata.

Preporučuje se da se obustave aktivnosti kod kojih je moguće pojačano izbacivanje respiratornih kapljica i eventualno stvaranje aerosola (pjevanje, intenzivne sportske aktivnosti koje uključuju bliske kontakte, navijanje i sl.).

Ukoliko se razmatra mogućnost održavanja časova fizičkog vaspitanja, preporučuje se organizovati nastavu na otvorenom kada god je to moguće i realizaciju nastavnog programa tako da se izbjegne bliski kontakt odnosno održi fizička distanca od najmanje dva metra u svim pravcima. Ukoliko se časovi organizuju u prostorijama (salama za fiskulturu) obezbjediti nastavni program koji će omogućiti održavanje propisane fizičke distance. Ne preporučuju se izvođenje kolektivnih sportskih aktivnosti u kojima može doći do bliskog kontakta učenika, već samo individualne aktivnosti (npr. gimnastika sa vježbama istezanja). U fiskulturnim salama je neophodno obezbediti adekvatnu prirodnu ventilaciju, odgovarajuće održavanje higijene u salama i svlačionicama u kojima se mora obezbjediti održavanje fizičke distance. Prije i poslije svakog časa neophodno je dezinfikovati zajedničke predmete (sprave i sl.), očistiti/oprati salu i provjetriti je. Ukoliko uprava škole procjeni da je nemoguće ili je veoma teško obezbjediti predviđene uslove za bezbjedno sprovođenje časova fizičkog vaspitanja, preporučuje se da učenici tokom pauza između časova, ne napuštajući učionice, u svojim klupama odrade lagane vježbe istezanja.

Organizovati korišćenje toaleta tako da u toalet ulazi onoliko učenika koliko kabina ima, a da se ispred toaleta čeka u redu sa poštovanjem fizičke distance od najmanje dva metra. Obezbjediti nadzor nad korišćenjem toaleta od strane radnika na održavanju higijene ili dežurnih nastavnika.

Uprava škole je odgovorna za sagledavanje odgovarajućeg načina ulaska u školu i napuštanja škole nakon nastave kojim će se obezbijediti izbjegavanje stvaranja gužvi i održavanje propisane fizičke distance.

Mogućnost eventualnog organizovanja priredbi/proslava uprave škola će procjenjivati u skladu sa naredbama NKT o uslovima po kojim su dozvoljena okupljanja u zatvorenim i otvorenim javnim prostorima i dozvoljenom broju učesnika.

Održavanje lične higijene

Tokom boravka u školi učenici ličnu higijenu održavaju pranjem ruku sa higijenski ispravnom vodom za piće i sapunom u trajanju od najmanje 20 sekundi ili upotreboru dezinfekcionog sredstva na bazi 70% alkohola. Dezinfekcija ruku sredstvima na bazi 70% alkohola ne može zamjeniti pranje ruku vodom i sapunom ukoliko su ruke vidno zaprljane. Poslije nekoliko izvršenih dezinfekcija ruku obavezno oprati ruke vodom i sapunom. U svakoj učionici moraju biti ugrađeni dispenzeri sa dezinfekcionim sredstvom na bazi 70% alkohola. Ukoliko u učionici postoji lavabo sa česmom neophodno je obezbijediti tečni sapun i papirnate ubrusi. U toaletima pored tečnog sapuna i papirnatih ubrusa, takođe mora biti ugrađen najmanje jedan dispenser za dezinfekciju ruku na bazi 70% alkohola. Postupak dezinfekcije ruku mlađih učenika u učionici sprovodi se pod nadzorom nastavnika.

Pranje ruku ili dezinfekcija se obavlja ukoliko je učenik dodirivao zajednička nastavna i pomoćna sredstva, prije i poslije odlaska u toalet, dodirivanja kvaka na vratima, potrebe da promijeni masku nakon što je skinuo masku radi konzumiranja obroka i/ili soka/vode i sl.

Održavanje opšte higijene u školskoj sredini

Poželjno je radi lakšeg odstranjivanja smeća da se u kanti nalazi plastična kesa na vezivanje koja će se prije iznošenja smeća zavezati u cilju spriječavanja

rasipanja sadržaja. Osoblje zaduženo za održavanje opšte higijene u školi mora redovno prazniti kante, najmanje nakon svake smjene.

Čišćenje školske sredine se sprovodi mehaničkim čišćenjem vodom i sapunom ili deterdžentom, trljanjem i struganjem, počev od čistijih ka prljavijim površinama, krećući od onih postavljenih više ka nižim, završno sa podom i korišćenjem čistih krpa (različite za različite površine i prostorije, npr. posebna za WC šolju, lavabo, podove, klupe...) i svježih rastvora sredstava kojima se čišćenje sprovodi.

Postupak dezinfekcije određenog prostora ili ustanove podrazumjeva niz procedura u kojima se upotrebljavaju različite metode i dezinfekciona sredstva, a koje obavljaju ovlašćene ustanove i stručna i obučena lica onda kada za to postoji opravdana potreba, te se za te potrebe preporučuje angažovanje ovlašćenih ustanova. Rutinska dezinfekcija prostorija škole se ne preporučuje.

Dezinfekcija koju može da obavi školsko osoblje odnosi se samo na dezinfekciju zajedničkih predmeta koji se često dodiruju (školske klupe, sportska oprema, kvake, ručke na prozorima, školski pribor – šestar, lenjir) i to isključivo sredstvima na bazi 70% alkohola i nakon mehaničkog čišćenja vidljivo zaprljanih površina.

Nekontrolisana i nekritička upotreba dezifikacijena može dovesti do niza negativnih efekata po zdravlje učenika, nastavnog i školskog osoblja kao što su: iritacija kože i pojava alergija, ekcema i drugih promena na koži, iritacija sluzokože respiratornih puteva (nosa, ždrijela, pluća) i pogoršanje ili pojava astme, opstruktivne bolesti pluća i dr.

Prilikom upotrebe dezifikacijena ne preporučuje se njihova upotreba u vidu rasprskavanja, već potapanjem ili natapanje tkanine. Pri korišćenju dezinfekcionih sredstava voditi računa o pravilnoj primjeni istih prema uputstvu proizvođača po pitanju namjene, koncentracije, načina upotrebe i neophodnog kontaktog vremena. Preporučuje se pravljenje higijenskog plana čišćenja (ko čisti, kada, na kom spratu itd.).

Čišćenje cijelokupnog školskog prostora (podovi, zidovi, vrata, i druge površine koje koristi veći broj osoba: školske klupe i stolovi, stolice, školski pribor – šestar, lenjir, kvake, prekidači za svjetlo, ručke ormarića, slavine, WC šolje, vodokotlići, lavaboi, sportska oprema i sav ostali pribor) neophodno je obaviti najmanje prije početka rada škole i nakon svake smjene.

U cilju kontinuiranog obezbjeđenja dovoljnih količina sredstava za čišćenje i dezinfekciju kao i ostalih higijenskih potrepština (tečnih sapuna, papirnatih ubrusa i sl.) neophodno je unaprijed sagledati potrebe i po potrebi izvršiti dovedukaciju lica koja su zadužena za održavanje higijene u školi.

Zbog neophodnosti za pojačanim mjerama na održavanju higijene u školama (između ostalog čišćenje učionica/hodnika i dezinfekcija svih školskih klupa u periodu između različitih učeničkih smjena) i vjerovatno većeg broja smjena (uslovljenog dijeljenjem učenika iz odjeljenja), potrebno je blagovremeno isplanirati vrijeme neophodno za sprovođenje ovih aktivnosti kao i eventualne potrebe za dodatnim osobljem.

Redovno provjetravanje svih školskih prostorija

Preporučuje se da se provjetravanje školskih prostorija vrši uglavnom prirodnim putem (otvaranjem prozora), uz ograničeno korišćenje vještačke

ventilacije. Centralizovanu klimatizaciju koristiti bez recirkulacije – samo ubacivanjem svježeg vazduha.

Provjetravanje je obavezno tokom trajanja svakog školskog odmora i između smjena (najmanje u trajanju 20-30 minuta). Ukoliko vremenski i drugi uslovi uslovi dozvoljavaju, preporučuje se držanje otvorenih prozora i tokom trajanja nastave.

Ishrana učenika u školi

S obzirom na sugerisanu dužinu trajanja nastave u školi sugeriše se da učenici konzumiraju obrok prije dolaska u školu kako se ne bi izlagali mogućem riziku od infekcije za vrijeme konzumiranja obroka, a da eventualno tokom odmora popiju sok ili vodu koju su ponijeli od kuće.

Preporučuje se da se tokom velikog odmora ne dozvoli učenicima da napuštaju učionicu radi kupovine hrane/sokova/vode kako ne bi došlo do stvaranja gužvi i ostvarivanja velikog broja nekontrolisanih kontakata koji bi povećali rizik za moguću infekciju. Ukoliko učenik ima potrebu da uzme obrok tokom trajanja nastave, preporučuje se da isti donosi od kuće i da ga konzumira za vrijeme velikog odmora u svojoj klupi ne napuštajući svoju učionicu ili u za to posebno namijenjenoj prostoriji u školi gdje bi se obezbijedio veći fizički razmak između učenika koji imaju potrebu da konzumiraju hranu.

Ukoliko škola organizuje ishranu učenika, potrebno je:

- da se obroci služe u trpezariji ili učionicama (samo ukoliko škola nema trpezariju)
- da učenici za stolovima sjede na udaljenosti od najmanje dva metra, u svakom pravcu
- da se prije jela površine na kojima će se služiti hrana obrišu alkoholom
- da učenici operu ruke prije jela
- da se naglasi učenicima da zbog epidemiološke situacije nije preporučeno međusobno dijeliti hranu i pribor za jelo.

Ukoliko škola učestvuje u projektu tzv. đačke užine u saradnji sa SSS „Sergije Stanić“ iz Podgorice, obrok se djeci dostavlja u samoj učionici.

Postupak sa učenicima, nastavnim i nenastavnim osobljem škole koji imaju simptome respiratorne infekcije ili druge akutne tegobe koje pobuđuju sumnju na moguću infekciju

Svaka škola, u skladu sa brojem učenika, unaprijed treba da opredjeli jednu do dvije prostorije koje bi služile za izolaciju lica kod kojih se tokom boravka u školi javi akutne tegobe sa sumnjom na infekciju. Takođe, neophodno je da se unaprijed razrade procedure i postupci ponašanja, kao i način obavještavanja nadležnih zdravstvenih i inspekcijskih službi.

Ukoliko su se tegobe javile kod zaposlenog u školi, neophodno je da se osoba sa simptomima bolesti odmah javi u COVID-19 ambulantu nadležnog doma zdravlja. Istovremeno nadležna osoba u školi, koju određuje direktor škole, treba da obavijesti nadležnu epidemiološku službu i zdravstveno-sanitarnu inspekciiju.

Ukoliko su se tegobe javile kod učenika, neophodno ga je smjestiti u praznu unaprijed određenu prostoriju za izolaciju, a potom obavijestiti roditelje, nadležnu epidemiološku službu i zdravstveno-sanitarnu inspekciiju, a ukoliko to stanje učenika zahtijeva i nadležnu COVID-19 ambulantu ili službu hitne medicinske pomoći. Do dolaska ljekara i/ili roditelja, o učeniku, u sobi za izolaciju, treba da brine jedna osoba

koristeći masku, vizir i rukavice (poželjno je da nosi i mantil ili kecelju), a prostoriju nakon odlaska učenika treba očistiti i dezinfikovati.

Obrazovno-vaspitni rad u školama mora biti organizovan u skladu sa navedenim preporukama Instituta za javno zdravlje.

Odgovornost direktora

Direktor je dužan da se stara o poštovanju svih preporuka, a nepostupanje po njima se smatra povredom radne obaveze.

Dodatne informacije za učenike i roditelje

Sve dodatne informacije i pojašnjenja roditelji mogu zatražiti od Ministarstva prosvjete putem zvaničnog maila: mps@mps.gov.me ili pozivom na broj telefona 020 410 110 (za osnovne škole) i 020 410 106 (za srednje škole).

S poštovanjem,

